

Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola, Frýdlant,
okres Liberec, příspěvková organizace

Dětská skupina Koťata, Frýdlant

Plán výchovy a péče

Ve Frýdlantu dne 29. 7. 2024, účinnost od 1. 9. 2024

**Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola, Frýdlant,
okres Liberec, příspěvková organizace**

Dětská skupina Kořata, Frýdlant (dále DSK) je registrována Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a zřízena dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služeb péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, v platném znění.

DSK je provozována v prostorách základní školy v ulici Bělíkova 977, 464 01 Frýdlant, se samostatným vchodem z ulice Družstevní, Frýdlant. Prostory splňují veškeré stavební, hygienické, provozní a bezpečnostní normy vyplývající z vyhlášky č. 350/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, v platném znění.

Dětská skupina má vypracované požárně bezpečnostní řešení stavby – zhodnocení evakuace zpracované podle § 41 odst. 2 vyhlášky č. 246/2001 Sb. o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního dozoru ve znění pozdějších předpisů.

Provoz dětské skupiny je spolufinancován s využitím příspěvku na provoz dětské skupiny ze státního rozpočtu České republiky.

1. Údaje o zařízení

Poskytovatel služby:

Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola, Frýdlant, okres Liberec, příspěvková organizace, zastoupená Mgr. Bc. Petrem Kozlovským, statutární zástupcem

IČ: 63 15 46 17

Název dětské skupiny: Dětská skupina Kořata, Frýdlant

Kapacita dětské skupiny: 12 dětí

Vznik oprávnění: 1. 8. 2016

Den započetí poskytování služby péče o dítě v dětské skupině: 1. 9. 2016

Adresa místa poskytování služby péče o dítě v dětské skupině:

Bělíkova 977, 464 01 Frýdlant

Kontaktní údaje:

Telefon na pečující osoby v DS: + 420 728 921 347, e-mail: kotata@zsazusfrydlant.cz

Telefon na ředitele školy: +420 602 443 206, e-mail: petr.kozlovsky@zsazusfrydlant.cz

Provozní dny, provozní doba:

Pondělí	7.00 - 15.30 hodin
Úterý	7.00 - 15.30 hodin
Středa	7.00 - 15.30 hodin
Čtvrtek	7.00 - 15.30 hodin
Pátek	7.00 - 15.30 hodin

2. Úvod:

Děti u nás mají připravené láskyplné prostředí plné respektu, klidu a spokojenosti. Uvědomujeme si, že každé dítě je osobnost a má své vlastní tempo. Vzhledem k věkovým zvláštěnostem dětí je práce s plánem výchovy a péče založena na principu nabídky aktivit, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Učení probíhá především formou prožitku a volné hry. Přesto všechny aktivity probíhají v mezích daných pravidel, kdy se děti učí respektovat jeden druhého.

Principy poskytování služeb péče o dítě v Dětské skupině Kořata (dále DSK) jsou založeny na pocitu spokojenosti jak u dětí, tak dospělých. Naší snahou je, aby se děti cítily jistě a bezpečně. Pečující osoby jim jsou partnery, kteří je provází celým dnem a reagují na jejich potřeby.

Plán výchovy a péče zohledňuje věkové složení dětí, jejich individuální potřeby vzhledem k jejich individuálnímu zdravotnímu a psychickému stavu. Nastavuje vhodné psychosociální podmínky výchovné péče v dětské skupině. Zároveň obsahuje pravidla a postupy pro poskytování péče dětem se specifickými potřebami.

Plán výchovy a péče je založen na výchovných hodnotách a přístupech umožňujících dětem dosáhnout jejich plného potenciálu, zejména v rozvoji kognitivních, sociálních, emocionálních, fyzických a jazykových schopností a dovedností.

Pro časy určené k volným herním aktivitám se řídíme především motem „Vyber si to, na co máš teď náladu“.

Naším cílem je, aby děti v DSK měly:

- pocit bezpečí a lásky,
- samostatnosti,
- optimální podmínky k rozvoji
- možnosti zařadit se mezi vrstevníky.

Proto také:

- povzbuzujeme děti pochvalou,
- respektujeme vývojové a osobnostní potřeby dítěte, napomáháme v jejich uspokojování,
- umožňujeme každému dítěti dospět k takové úrovni osobního rozvoje a samostatnosti, která je pro dané dítě individuálně dosažitelná,
- známe a dodržujeme pravidla bezpečnosti práce s dětmi,
- respektujeme přirozené potřeby dětí (potřebu spánku, odpočinku, ale i volného pohybu),
- stanovujeme dětem jasné hranice, v nichž se mohou bezpečně pohybovat,
- pravidelností a srozumitelností přispíváme k pocitům jistoty a bezpečného zázemí a napomáháme k osvojování důležitých návyků,
- vytváříme dostatek podnětů během celého pobytu v dětské skupině.

DSK rozvíjí samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy podle jejich možností, zájmů, potřeb. Připravuje děti do života, pěstuje porozumění, přátelství a cit nejen k sobě samému.

3. Materiální podmínky

DSK je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro tuto věkovou skupinu, které jsou pravidelně doplňovány a obměňovány. Pro děti navštěvující DSK je vzhledem k jejich věku použito více uzavřených, dostatečně bezpečných skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Tím je zajištěna bezpečnost dětí. Pořizujeme hračky a pomůcky od renomovaných výrobců. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. Nábytek a veškeré vybavení DSK odpovídá platným hygienickým normám a příslušným právním předpisům.

4. Komunikační a informační systém

Pro dobrý chod DSK je klíčová pravidelná komunikace mezi rodiči a pečujícími osobami. S rodiči proto individuálně konzultujeme, jak jejich dítě prospívá a domlouváme se na společném postupu ve výchově a na řešení případných problémů. Pečující osoby dle potřeby operativně informují rodiče. Stejně tak mají rodiče možnost kdykoli hovořit s pečující osobou, a to každý den osobně při předávání dítěte nebo si mohou domluvit individuální schůzku. Rodiče jsou o chodu skupiny, mimořádných akcích a dalších událostech informováni osobně, telefonicky, informační nástěnkou v prostorách DSK, prostřednictvím webových stránek DSK,

informačními e-maily a SMS zprávami. DSK má vypracovaný letáček s informacemi k adaptačnímu procesu po nástupu dítěte do DSK. Před nástupem dítěte do DSK se koná informativní schůzka s pečujícími osobami. Rodičům mohou být v případě zájmu zprostředkovány besedy s odborníky, půjčeny knihy o výchově nebo jim jsou k dispozici odborné články na nástěnkách.

5. Organizace chodu DS a nastavení systému zajištění bezpečnosti a ochrany dětí před úrazem

- Nejenom při pobytu venku je nad dětmi trvalý dohled a důsledně dodržujeme zásadu „Nespustit děti z očí!“,
- seznamujeme děti s pravidly bezpečného chování v určitém prostředí,
- vytváříme jim návyky bezpečného zacházení s některými běžnými předměty (nůžky, vidličky ..),
- vycházky organizujeme na známá bezpečná místa,
- promýšlíme a zajišťujeme bezpečnost mimořádných akcí, kdy se děti budou pohybovat v jiném prostoru, než jsou zvyklé,
- zajišťujeme potřebný počet pečujících osob (vycházky, výlety, stravování),
- povinné potřeby na každou vycházku (mobilní telefon, zastavovací terčíky, bezpečnostní vesty, zdravotní balíček, reflexní prvky),
- úklidové prostředky a potřeby jsou umístěny mimo dosah dětí,
- při úrazu postupujeme podle Krizového plánu a Traumatologického plánu,
- vyžaduje-li to charakter úrazu, přivoláme lékařskou pomoc,
- neprodleně informujeme rodiče a vedení DSK,
- drobné úrazy ošetřit pomocí lékárničky,
- ihned po vzniku úrazu, nejpozději však do 24 hodin od vzniku úrazu sepsat záznam o úrazu (zápis do knihy úrazů).

6. Pravidelný pobyt venku

- pečující osoby zajišťují dětem v rámci pravidelného denního programu bezpečný pobyt venku,
- optimalizují délku pobytu venku vzhledem k povětrnostním podmínkám a potřebám dětí,
- zajišťují dostatek příležitostí k pohybu dětí,
- zajišťují přiměřený program s podněty k poznávání okolí, spontánním aktivitám.

7. Podmínky a způsoby zajištění péče v případě přijetí dítěte se specifickými potřebami

- Přijetí/nepřijetí dítěte se specifickými potřebami do DSK je vždy závislé na druhu

zdravotního nebo jiného znevýhodnění dítěte a s tím související rozsah podpůrných opatření, která bude DSK dítěti poskytovat.

- Pro přijetí/nepřijetí dítěte se specifickými potřebami je klíčové vyjádření ošetřujícího lékaře dítěte, případně jiného odborníka (psychologa, psychiatra) které bude obsahovat konkrétní doporučení pro práci s tímto dítětem včetně potřebného materiálního vybavení, personálního zajištění, doporučených úprav aktivit, režimu dne, stravování apod.)
- Poskytovatel si vyhrazuje právo nepřijmout dítě se specifickými potřebami v případě, pokud nebude schopen z objektivních materiálních, personálních nebo jiných závažných provozních důvodů zajistit požadovanou péči o toto dítě.
- V případě přijetí dítěte se specifickými potřebami se musí DSK na příchod dítěte se specifickými potřebami předem připravit (zjistit si informace nebo problematiku konzultovat s odborníky, vybavit se potřebnými pomůckami, v případě potřeby zajistit asistenta).
- Při přijetí dítěte se specifickými potřebami poskytuje DSK rodičům průběžnou podporu, konzultuje s rodiči průběh adaptace, nutné vybavení, organizaci péče, prospívání dítěte.
- DSK si také vyhrazuje určení zkušební doby pro docházku dítěte se specifickými potřebami v předem určené délce, a to pro možnost posouzení, zda docházka dítěti prospívá, případně zda prospívá ostatním dětem. Zkušební doba bude upravena ve smlouvě o poskytování péče o dítě v dětské skupině.
- V průběhu adaptace a docházky pečující osoby pravidelně vyhodnocují situaci a informují o ní rodiče, s nimiž se domlouvají na potřebných krocích.
- Pro dítě se specifickými potřebami musí pracovníci DSK zajistit případnou úpravu aktivit, kterých se bude toto dítě účastnit, a to způsobem a v míře odpovídající individuálním potřebám tohoto dítěte. Vždy je důležité zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví všech účastníků.

8. Adaptační proces

- U nově přijatých dětí nastavují pečující osoby v úzké spolupráci s rodiči individuální adaptační plán. Před nástupem dítěte do DSK uskutečňujeme úvodní rozhovor s rodinou, kdy zjišťujeme složení rodiny, základní motivaci rodičů k zařazení dítěte do DS a základní informace o dítěti, které mají vliv na jeho adaptaci na nové prostředí DSK.
- V rámci adaptačního procesu jsou vždy respektovány individuální dispozice každého dítěte – věková specifika dítěte, jeho psychosociální a fyzický vývoj (zralost), úroveň adaptability, biorytmus, jeho zvyky, dosavadní zkušenosti se sociálními kontakty, zájmy, hygienické návyky, dosažená úroveň sebeobsluhy atd.
- Důležité jsou samozřejmě také potřeby a očekávání rodičů, jejich zkušenosti, možné obavy, časové možnosti. V adaptačním plánu je stanoven např. čas příchodu dítěte do

DSK, setrvání či odchod rodičů, frekvence docházky apod. Plán se ve spolupráci s rodiči může aktuálně upravovat podle projevů dítěte a jeho postupu v adaptaci.

- Podrobnější informace k adaptačnímu procesu jsou uvedeny v samostatném dokumentu Adaptační program pro děti v dětské skupině.

9. Sledování vývoje dítěte

- V rámci činnosti DSK provádějí pečující osoby pravidelnou diagnostiku komplexního vývoje jednotlivých dětí, a to zejména s využitím pozorování a vyhodnocování výsledků práce dětí (výtvarné práce, osvojené básničky, písničky, říkanky...) a jejich každodenní fungování v DSK (úroveň sebeobsluhy, komunikační dovednosti...). Pro záznam je využíván standardizovaný záznamový arch - diagnostický dotazník.
- Průběžně probíhají konzultace pečujících osob s rodiči, v případě potřeby i s odborníky,
- Je pořizována fotodokumentace aktivit dětí,
- Každé dítě má vedené své portfolio s výtvarnými pracemi a dalšími výstupy.

10. Společné aktivity s rodiči dětí

Rodiče jsou zapojováni i do odpoledních akcí (tvořivé dílničky, besídky atd.). Těchto setkání se mohou účastnit i sourozenci nebo prarodiče.

Děti se účastní i dalších akcí ve spolupráci s mateřskou školou: Masopust, vynášení Morany, akcí pořádaných IZS, školních výletů atd.

11. Harmonogram dne:

7:00 – 8:00	Příchod a předávání dětí, volná hra
8:00 – 8:15	Uvítací rituál v kruhu - jaké máme dnes počasí, kdo je s námi dnes v dětské skupině?
8:15 – 8:45	Osobní hygiena, dopolední svačinka
8:45 – 9:45	Aktivity a činnosti (pohybové, výtvarné, hudební) dle Plánu výchovy a péče s ohledem na počet a zájem dětí
9:45 – 11:00	Příprava dětí na pobyt venku (s oblékáním dopomáháme, ale vedeme k samostatnosti), pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost dle počasí
11:00 – 12:00	Oběd a osobní hygiena dětí, skládání „panáčka“ ze svlečeného oblečení, převlékání do pyžámek
12:00 – 14:00	Čtení pohádky, spánek a odpočinek dětí

14:00 – 14:30 Osobní hygiena, převlékání z pyžamek, odpolední svačinka

14:30 – 15:30 Volné činnosti a aktivity, dle počtu a zájmu dětí, v případě pěkného počasí pobyt na zahradě DS

Denní režim je dostatečně variabilní, respektuje potřeby dětí, umožňuje případnou individuální úpravu v časech aktivit, her a odpočinku, aby se děti nedostávaly do časového presu a tím i stresových situací. V případě potřeby je možné aktivitu ukončit.

12.Charakteristika výchovného programu:

„Koťata a celoroční dobrodružství“

Při tvorbě programu vycházíme z aktuálních poznatků psychologie a pedagogiky, které zdůrazňují, že první roky života dítěte mají v jeho životě dalekosáhlý význam. Pestrá nabídka jednotlivých aktivit programu je zaměřená na komplexní rozvoj dětí. Z věkových zvláštností také vychází samotné téma programu, které zní **„Koťata a celoroční dobrodružství“**. Charakter aktivit tedy reflektuje roční období, kalendářní rok i místní kulturní a přírodní možnosti. Děti jsou spjaté s věcmi, které je bezprostředně obklopují, mohou si je „ohmatat“. Tím jsou ony samy, jejich rodina, bydliště, příroda a změny, které se v ní cyklicky dějí a kulturní zvyklosti, které tyto změny doprovází. Děti si všímají opakování jevů, které je obklopují, a staví na těchto zkušenostech svoje sebevědomí a schopnost zorientovat se v životě. Rádi bychom pomocí našeho programu dosáhli toho, aby děti měly možnost tyto přírodní a kulturní změny zkoumat z různých úhlů a rozvíjet přitom svoji osobnost způsoby, které jsou pro děti dané věkové skupiny přirozené.

Program **„Koťata a celoroční dobrodružství“** je vypracován pro heterogenní skupinu dětí od jednoho do tří let věku. Zpravidla jsou do DSK přijímány děti dvouleté. Aktivity programu jsou záměrně zvolené tak, aby je bylo možné individuálně diferencovat dle věkových specifik, potřeb a schopností každého z dětí.

V této souvislosti se jedná zejména o úpravu organizace aktivit, volbu použitých metod, úpravu rozsahu nebo složitosti aktivit, vymezení delšího času, poskytnutí slovní podpory, dopomoci ...).

Témata námi volená proto propojují pět oblastí:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

V následujících tématech budeme konkretizovat cíle, kterých bychom chtěli dosáhnout, nabídku aktivit i způsoby, jakými budeme dosahovat vytyčených cílů. Řídíme se zásadou, že dítě je ovlivňováno nejen tím, co mu program dětské skupiny nabízí, ale hlavně tím, co žije – klimatem ve skupině, kontaktem s personálem, zkušenostmi...a tyto nejsou v Plánu výchovy a péče zachytitelné.

1. Tematický celek „Koťata a léto“

Nabídka témat:

- Koťátka se vítají
- Vytváříme si svá pravidla
- Já „ve skupině dětí“
- Koťata už jsou velká, hraje si bez maminky
- Moji noví kamarádi
- Koťata na vycházce
- Na hřišti
- Vyrostlo nám semínko
- Sluníčko
- Prázdniny u babičky a dědy
- Pozor, silnice!
- Voda vodička

Cíle tematického celku:

Adaptace dětí v kolektivu, utváření a pochopení pravidel bezpečného pohybu v DSK a na vycházkách a výletech, utváření povědomí o režimu v DSK, rozvoj samostatnosti a sebeobsluhy, rozvoj pozitivního vztahu k sobě a kamarádům a pečujícím osobám v DSK, zažívání úspěchu a radosti, sdílení s kamarády, rozvoj schopnosti vnímat a přijímat společenské hodnoty, seznámení se součástmi ekosystému, objevování vlastností přírodních materiálů.

Naše nabídka:

Nácvik každodenního uvítacího rituálu, manipulační činnosti všeho druhu – sebeobsluha, hygiena, stolování, oblékání, úklid. Pozorování a hra s živou přírodou, pěstování rostlin, hra s hlínou, kamínky, klacíky, pískem, vodou. Pohybové činnosti s náčiním i přirozený pohyb na čerstvém vzduchu. Hry podporující kamarádské vztahy, výtvarná a umělecká činnost přiměřená věku a schopnostem (omalovánky, tiskátka, prstové barvy), rytmizace, zpěv, poslech pohádek a příběhů.

2. Tematický celek „Listí padá, podzim je tu“

Nabídka témat:

- Barevný podzim
- Prší, prší
- Půjčím a vrátím
- Jablíčka voní a chutnají
- Jdeme na návštěvu
- Vozíme se vláčkem, autobusem
- Znam svoje tělo
- O veliké řepě
- Listí padá ze stromů
- Koťátka v lese

Cíle tematického celku:

Rozpoznat a umět vyjádřit své tělesné potřeby a samostatně je uspokojit (teplo, chlad, žízeň), osvojení jednoduché práce s předměty denní potřeby, rozvoj a užívání všech smyslů, zlepšování koordinace ruky a oka, rozvoj paměti a pozornosti se zaměřením na úmyslnou činnost, vytváření prosociálních postojů (citlivosti, toleranci, respektu), aktivní zvládání změn ve společenském prostředí.

Naše nabídka:

Podpora samostatného rozhodování a vyjadřování, používání nástrojů a manipulace s přírodninami a jiným materiálem, rozvoj jemné motoriky při smysluplných činnostech, činnosti rozvíjející předmatematické myšlení (třídění, řazení), skupinové hry vyžadující spolupráci v kolektivu, tematické vycházky a venkovní činnost.

3. Tematický celek „Přišla paní zima“

Nabídka témat:

- Koťata se učí oblékat
- Přijde Mikuláš
- Ježíšek nám nadělí
- Hrajeme si venku v zimě
- Karneval
- Mráz maluje na okna
- Koťátko je nemocné

Cíle tematického celku:

Seznamování s kulturou a rituály, aktivní prožívání největších svátků v roce, poznávání lidského těla a jeho zvláštností, rozvoj kultivovaného projevu, pociťování radosti z dávání a dostávání, uvědomění si změn v přírodě, užívání všech smyslů a rozvoj logického myšlení.

Naše nabídka:

Řešení praktických problémů, radostné prožívání příprav na Mikuláše a Vánoční svátky, uskutečnění vlastní slavnosti v DS, zimní sporty a hra se sněhem, činnosti zaměřené na poznávání svého těla a jeho funkcí, práce s literaturou různého zaměření.

4. Tematický celek „Jarní sluníčko ohřeje nás maličko“

Nabídka témat:

- První jarní kytička
- Chutná to a voní to
- Týden s pohádkou
- Kdo bydlí u nás doma
- Den a noc
- Mládátka
- Koťátka na zahrádce
- Děti mají svátek
- Už jsem velký, je mi ...

Cíle tematického celku:

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a přírodou, utvoření poznatků o rozdílnosti lidí, kteří dítě obklopují, pochopení některých přírodních zákonitostí, rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, rozvoj produktivních jazykových dovedností, posilování pozitivního vztahu ke svému okolí (živé i neživé přírodě), vytváření základů aktivních postojů k životu.

Naše nabídka:

Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory chování a vztahů, pracovní činnosti pěstitelské, úkony samostatné péče o osoby, předměty a přírodu ve svém okolí, relaxační a odpočinkové činnosti, sezónní hry, hry podporující tvořivost, konstruktivní myšlení, fantazii.

13. Vyhodnocování kvality poskytovaných služeb

- Hodnocení výsledků kvality poskytované péče a výchovných aktivit je prováděno průběžně.
- Společně si v týmu pojmenováváme to, co se nám v práci s dětmi daří. Zároveň analyzujeme příčiny toho, co se nedaří. Výsledky vyhodnocení jsou využívány pro zkvalitňování poskytovaných služeb – k úpravě procesů, vybavení DSK atd.
- Pro vyhodnocování úrovně poskytovaných služeb využíváme zpětnou vazbu od rodičů (rozhovory, anonymní dotazníková šetření).
- V případě potřeby upraví nebo aktualizuje zástupce poskytovatele ve spolupráci s pečujícími osobami Plán výchovy a péče, případně další související dokumenty.

14. Závěr

Dětská skupina je ve srovnání s mateřskou školou prostředí rychle se měnící. V rámci Plánu výchovy a péče je kladen velký důraz na věk dětí – v Dětské skupině Kořata převažují dvouleté až tříleté děti. U dvouletých dětí jsou aktivity zaměřeny na zvládnutí sebeobslužných činností v oblasti hygieny, stolování, rozvoje řeči a hry. U starších dětí je pak dbáno i na jejich samostatné oblékání, svlékání a obouvání. U všech věkových skupin je kladen důraz na rozvoj hrubé a jemné motoriky, koordinace ruky a oka, rozvoj řeči a slovní zásoby. Za podpory didaktických hraček a pomůcek směřujeme k rozvoji jemné motoriky, předmatematických schopností a logického myšlení. V obecné rovině je plán výchovy a péče zaměřen na rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte, formování jeho osobnosti a jeho fyzický a psychický vývoj.

Tematický plán nemusí být striktně dodržován. Vždy se přizpůsobuje aktuálnímu počasí, náladě dětí, jejich aktuálním zájmům, nápadům.

Personál dětské skupiny Kořata bude tematické celky využívat dle vlastního uvážení založeného na věkovém složení dětí, momentální situaci ve skupině, např. celoroční zařazování adaptačních činností. Naším záměrem je, aby se u nás děti cítily v bezpečí, v pohodě a rozvíjely se v souladu se svým potenciálem a hlavně, aby se ze svých úspěchů radovaly.

Ve Frýdlantu 29. 7. 2024

Mgr. Bc. Petr Kozlovský
ředitel školy

Pozn.: Tento aktualizovaný Plán výchovy a péče nahrazuje dokument z roku 2022 a vstupuje v účinnost od 1. 9. 2024.